

Maatsoorten

Maatsoorten en muzikaliteit horen bij elkaar.

Afhankelijk van de maatsoort is er een hoofdaccent en kunnen er nevenaccenten (kleine accenten) zijn. Hierna volgt de uitleg van maatsoorten en de bijbehorende accenten.

De basis van maatsoorten is het aantal tellen in de maat en de teleenheid.

De teleenheid is de nootsoort die 1 tel is.

Voorbeelden:

Heb je een vierkwartsmaat dan zijn er 4 tellen in de maat en elke kwartnoot is 1 tel dus: de teleenheid van de vierkwartsmaat is de kwartnoot

2 tellen in de maat

de halve noot is 1 tel (de teleenheid is de halve noot)

6 tellen in de maat

de achtste noot is 1 tel (de teleenheid is de achtste noot)

Maatsoorten zijn: 2-delig (binair) of 3-delig (ternair)

Elke maatsoort kan zijn: enkelvoudig of samengesteld

regelmatig of onregelmatig

Hierna wordt elk onderdeel afzonderlijk uitgelegd:

2-delig (binair) of 3-delig (ternair)

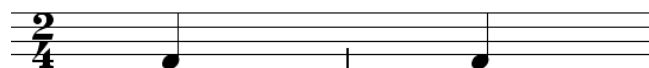
Om te bepalen wat de maatsoort van een muziekstuk is schrijf je een maat met het maximum aantal noten van 1 tel erin en verdeel je de maatsoort eerst in 2 stukken of in 3 stukken.

Als je de maat in 2 stukken kunt verdelen is de maatsoort 2-delig (= binair).

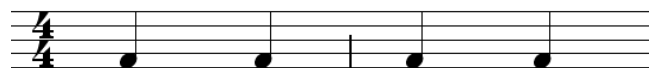
Als je de maat in 3 stukken kunt verdelen is de maatsoort 3-delig (= ternair)

Binair (2-delig) en ternair (3-delig) zijn dan bepaald.

Voorbeelden 2-delig in tweekwarts maat, vierkwartsmaat en zesachtstemaat:

deling

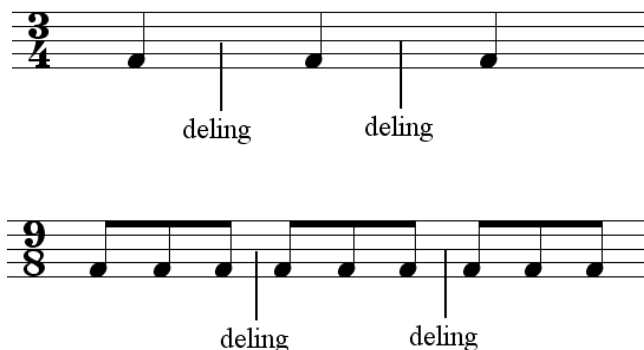

deling

deling

Voorbeelden 3-delig in driekwartsmaat en negenachtstemaat:

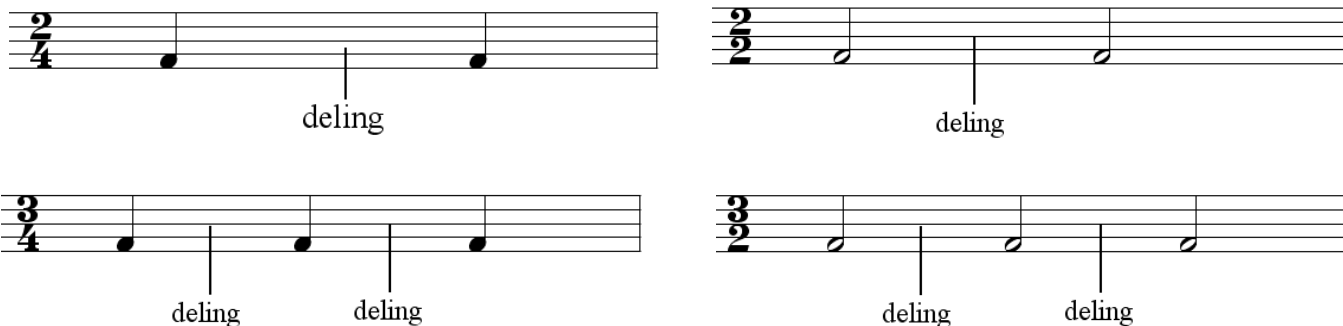
Enkelvoudig of samengesteld

Enkelvoudig:

Is er na de deling in elke "groep" van de maat maar 1 noot van 1 tel, dan is de maatsoort enkelvoudig.
Dit komt alleen maar voor bij de maatsoorten waarbij het bovenste cijfer een 2 of een 3 is.

Voorbeelden van enkelvoudige maatsoorten:

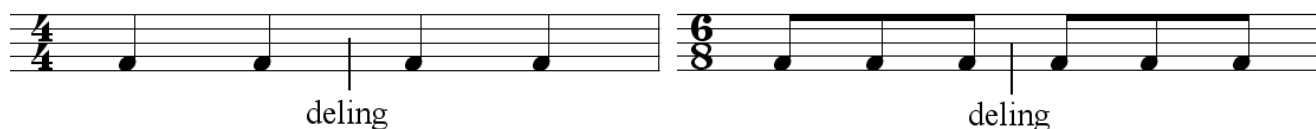
in tweekwartsmaat, tweetweedemaat, driekwartsmaat en drietweedemaat

Samengesteld:

Zijn er na de deling groepen van noten (elke groep heeft minimaal 2 noten), dan is de maatsoort samengesteld.

Voorbeelden van samengestelde maatsoorten: in vierkwartsmaat en zesachtstemaat

Regelmatig of onregelmatig

Regelmatig wil zeggen dat elke groep van een deling evenveel noten heeft.

Onregelmatig betekent dat niet alle groepen na de deling gelijk zijn.

Onregelmatig wil zeggen dat de samengestelde maatsoort bestaat uit één of meer binaire en ternaire groepen van noten samen in één maat.

Anders gezegd: onregelmatige maatsoorten hebben na de deling 1 of meer groepen van 2 noten en 1 of meer groepen van 3 noten.

Voorbeelden van onregelmatige maatsoorten: de vijfkwartsmaat en zevenachtstemaat

Hoofdaccent en nevenaccenten

De maatsoort is van belang voor de muzikale voordracht.

Elke maat heeft een hoofdaccent en eventueel 1 of meer nevenaccenten.

De sterkte waarin de accenten gespeeld worden is afhankelijk van het karakter van een muziekstuk. Bij een vrolijk muziekstuk worden accenten nadrukkelijker gespeeld dan in een droevig muziekstuk.

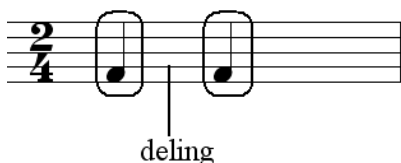
Enkelvoudige maatsoorten

Enkelvoudige maatsoorten hebben alleen een hoofdaccent.

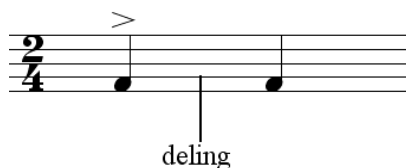
Enkelvoudig zijn alle maatsoorten die als bovenste getal een 2 of 3 hebben.
De rest van de maatsoorten is in ieder geval samengesteld.
(daarnaast kunnen de samengestelde maatsoorten regelmatig of onregelmatig zijn, de enkelvoudige maatsoorten zijn altijd regelmatig)

2-delig- en 3-delig enkelvoudig regelmatig. met alleen een hoofdaccent

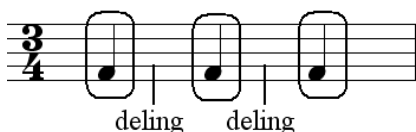
(bijvoorbeeld de tweekwartsmaat en driekwartsmaat)

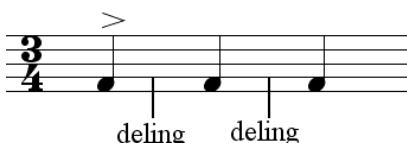
Bij de deling ontstaan 2 "groepen" van 1 noot

Dus er komt alleen een hoofdaccent op de 1^e tel

Bij de deling ontstaan 3 "groepen" van 1 noot

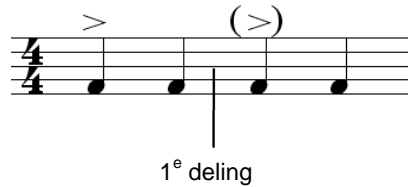
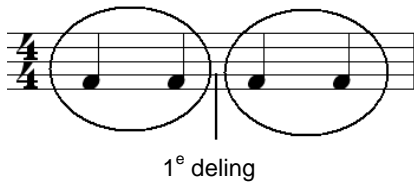

Dus er komt alleen een hoofdaccent op de 1^e tel

Samengestelde maatsoorten

Samengestelde maatsoorten hebben een hoofdaccent op de eerste tel en na de plek waar een deling heeft plaatsgevonden een nevenaccent (klein accent).

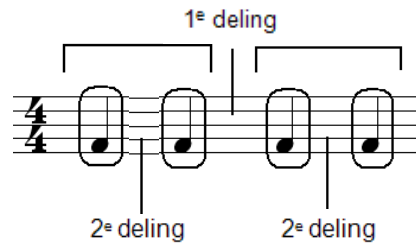
2-delig samengesteld regelmatig met een hoofdaccent en een nevenaccent *(bijvoorbeeld de vierkwartsmaat en zesachtstemaat)*

Bij de 1^e deling ontstaan er
2 groepen van 2 noten.

Dus er komt een hoofdaccent op de 1^e tel
en een nevenaccent op de 3^e tel
(precies na de deling)

Als we de 2 groepen verder gaan delen houden we alleen nog noten over van 1 tel

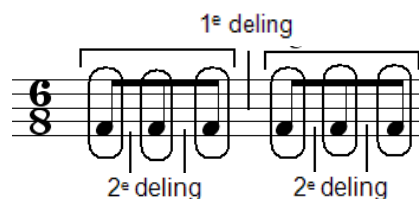
Er komen geen accenten bij. De vierkwartsmaat heeft een hoofdaccent en een nevenaccent.

Bij de 1^e deling ontstaan er
2 groepen van 3 noten.

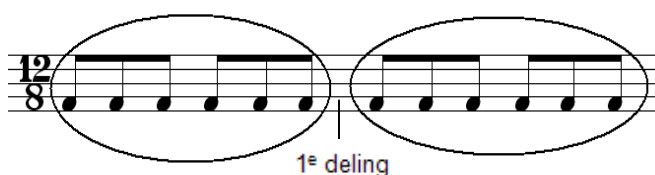
Dus er komt een hoofdaccent op de 1^e tel
en een nevenaccent op de 4^e tel
(precies na de deling)

Als we de 2 groepen verder gaan delen houden we alleen nog noten over van 1 tel

Er komen geen accenten bij. De zesachtstemaat heeft een hoofdaccent en een nevenaccent.

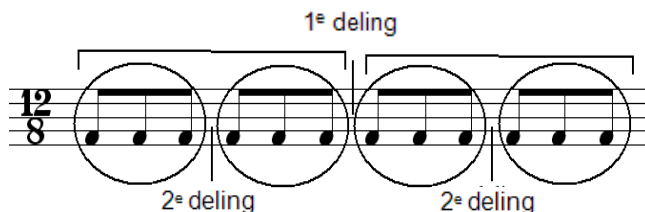
2-delig samengesteld regelmatig. met een hoofdaccent en meerdere nevenaccenten
 (bijvoorbeeld de twaalfachtstemaat)

Bij de 1^e deling ontstaan er 2 groepen van 2 x 3 noten.

Dus er komt een hoofdaccent op de 1^e tel en een nevenaccent op de 7^e tel (precies na de 1^e deling)

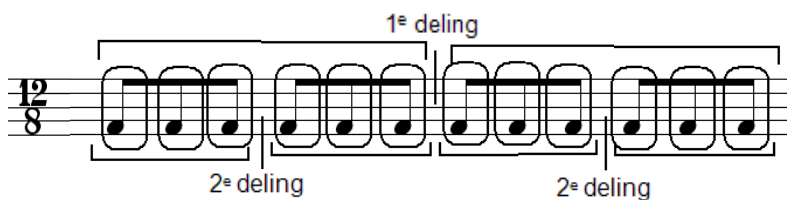

Bij de 2^e deling ontstaan 4 groepen van 3 noten

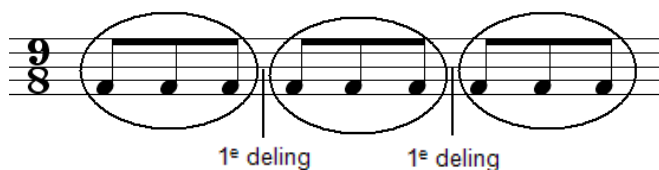
Dus er komt een hoofdaccent op de 1^e tel en nevenaccenten op de 4^e, 7^e en 10^e tel (precies na de 1^e en de 2^e deling)

Als we de 4 groepen verder gaan delen houden we alleen nog noten over van 1 tel

Er komen geen accenten bij. De twaalfachtstemaat heeft een hoofdaccent en 3 nevenaccenten.

3-delig samengesteld regelmatig de negenachtstemaat

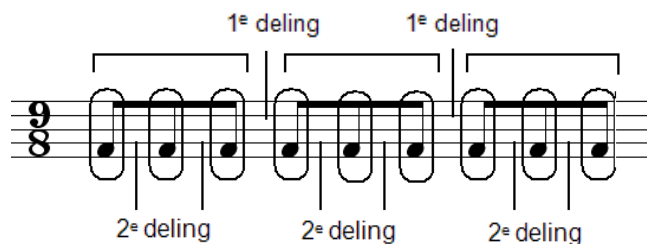

Bij de 1^e deling ontstaan er 3 groepen van 3 noten.

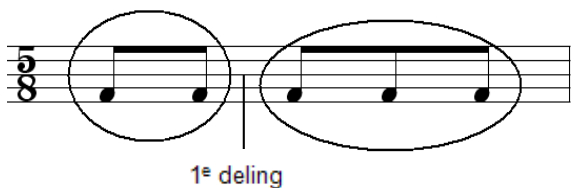
Dus er komt een hoofdaccent op de 1^e tel en nevenaccenten op de 4^e - en de 7^e tel (precies na de 1^e deling)

Als we de 3 groepen verder gaan delen houden we alleen nog noten over van 1 tel

Er komen geen accenten bij. De negenachtstemaat heeft een hoofdaccent en 2 nevenaccenten.

2-delig samengesteld onregelmatig. met een hoofdaccent en een nevenaccent
 (bijvoorbeeld de vijfachtstemaat)

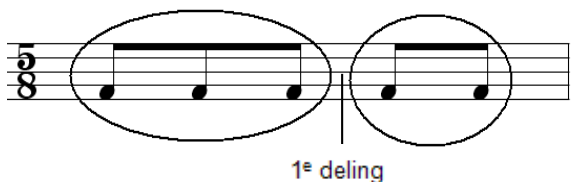

Bij de 1^e deling ontstaan er 2 groepen.
 Een groep van 2 noten
 en een groep van 3 noten.

Dus er komt een hoofdaccent op de 1^e tel
 en een nevenaccent op de 3^e tel
 (precies na de 1^e deling)

OF

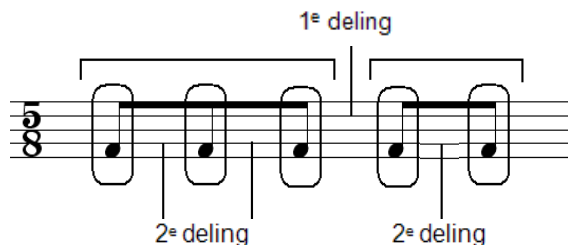
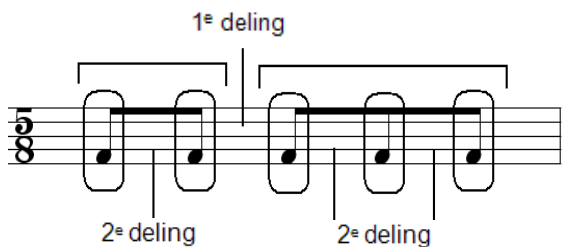
Bij de 1^e deling ontstaan er 2 groepen.
 Een groep van 3 noten
 en een groep van 2 noten.

Dus er komt een hoofdaccent op de 1^e tel
 en een nevenaccent op de 4^e tel
 (precies na de 1e deling)

De vijfachtstemaat kan op 2 manieren gedeeld worden: 2 + 3 of 3 + 2

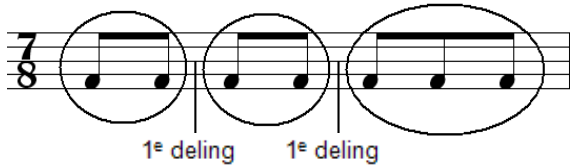
Als we de 2 groepen verder gaan delen houden we alleen nog noten over van 1 tel

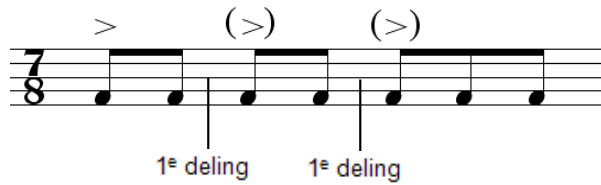
Er komen geen accenten bij. De vijfachtstemaat heeft een hoofdaccent en een nevenaccent.

3-delig samengesteld onregelmatig.
(bijvoorbeeld de zevenachtstemaat)

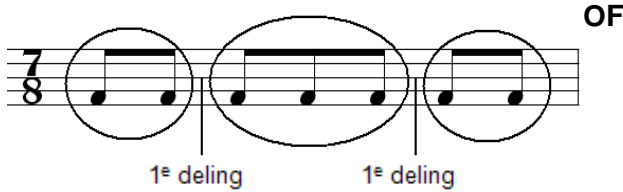
met een hoofdaccent en meerdere nevenaccenten

Bij de 1^e deling ontstaan er 3 groepen.
Een groep van 2 noten, nog een groep van 2 noten en een groep van 3 noten.

Dus er komt een hoofdaccent op de 1^e tel
een nevenaccent op de 3^e tel en een nevenaccent op de 5^e tel
(precies na de 1^e deling)

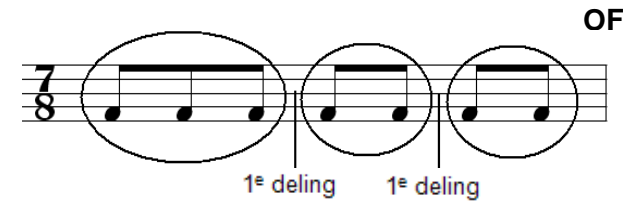

Bij de 1^e deling ontstaan er 3 groepen.
Een groep van 2 noten, een groep van 3 noten en een groep van 2 noten.

OF

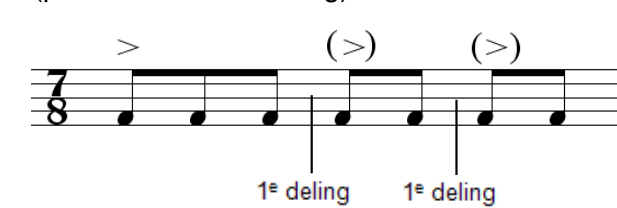

Dus er komt een hoofdaccent op de 1^e tel
een nevenaccent op de 3^e tel en een nevenaccent op de 6^e tel
(precies na de 1^e deling)

Bij de 1^e deling ontstaan er 3 groepen.
Een groep van 3 noten, een groep van 2 noten en nog een groep van 2 noten.

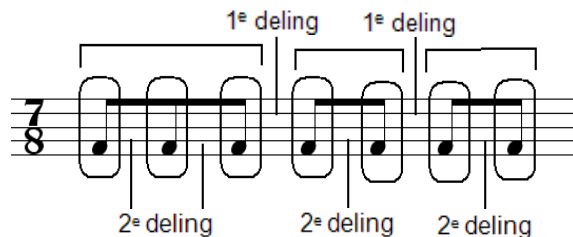
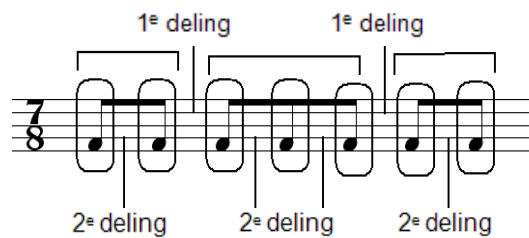
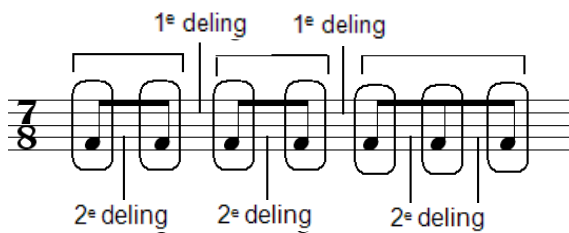
OF

Dus er komt een hoofdaccent op de 1^e tel
een nevenaccent op de 4^e tel en een nevenaccent op de 6^e tel
(precies na de 1^e deling)

De zevenachtstemaat kan op 3 manieren gedeeld worden: 2+2+3 of 2+3+2 of 3+2+2

Als we de 3 groepen verder gaan delen houden we alleen nog noten over van 1 tel

Er komen geen accenten bij. De zevenachtstemaat heeft een hoofdaccent en 2 nevenaccenten